

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov **1/ I. Z.** bývajúcej v J., **2/ M. Z.**, bývajúceho v M., **3/ P. G.**, bývajúceho v H. zastúpených JUDr. J. F., advokátom v K., proti odporcovi **U. H., družstvo, so sídlom v H.** zastúpenému Advokátskou kanceláriou L. F. A. s. r. o. , so sídlom v K., v mene a na účet ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Z. T., **o nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 36 C 261/2010, o dovolaní odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 28. decembra 2010 sp. zn. 3 Co 314/2010, takto

r o z h o d o l:

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 28. decembra 2010 sp. zn. 3 Co 314/2010 do výroku, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Košice I zo 4. októbra 2010 č. k. 36 C 261/2010 – 48 vo výroku, ktorým uložil odporcovi povinnosť predbežne sa zdržať nakladania akýmkoľvek spôsobom s nehnuteľnosťami zapísanými v LV č. X., všetko v katastrálnom území H. a nehnuteľnosťami zapísanými v LV č. Y., všetko v k. ú. Ha., okres K., až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, **o d m i e t a.**

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 28. decembra 2010 sp. zn. 3 Co 314/2010 vo výroku, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Košice I zo 4. októbra 2010 č. k. 36 C 261/2010 – 48 ako aj uznesenie Okresného súdu Košice I zo 4. októbra 2010, č.k. 261/2010 – 48 vo výroku, ktorým nariadil Správe katastra K., pracovisko M. B., aby nevykonalo vyznačenie spoločnej nehnuteľnosti podľa žiadosti odporcu podanej dňa 9. 4. 2010 pod č. k. R – 75/10, č. spisu 1424/10, a to až do dňa právoplatného skončenia konania vo veci samej **z r u š u j e** a konanie v tejto časti **z a s t a v u j e.**

Navrhovateľom náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Košice I uznesením zo 4. októbra 2010 č. k. 36 C 261/2010 – 48 uložil odporcovi povinnosť predbežne sa zdržať nakladania akýmkoľvek spôsobom s nehnuteľnosťami zapísanými v LV č. X., všetko v katastrálnom území H. a nehnuteľnosťami zapísanými v LV č. Y., všetko v k. ú. Ha. okres K., až do právoplatného skončenia konania vo veci samej a nariadil Správe katastra K., pracovisko M. B., aby nevykonalo vyznačenie spoločnej nehnuteľnosti podľa žiadosti odporcu podanej dňa 9. 4. 2010 pod č. k. R – 75/10, č. spisu 1 424/10, a to až do dňa právoplatného skončenia konania vo veci samej. Dospel k záveru, že navrhovatelia na základe predložených dôkazov spolu s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia v zmysle § 76 ods. 1 písm. e/ a f/ O. s. p. osvedčili základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, najmä osvedčili ohrozenie svojho právneho nároku doteraz súdom nepriznaného (dňa 14. 5. 2010 podali návrh na zrušenie odporcu, ktoré konanie sa vedie na Okresnom súde Košice I pod č. k. 28 Cbr 22/2010). Teda osvedčili, že bez predbežného opatrenia by bol prípadný budúci výkon rozhodnutia ohrozený, že je tu hrozba vzniku bezprostrednej ujmy a samotnú naliehavosť upraviť dočasne pomery účastníkov. Správe katastra K., pracovisko M. B. nariadil nevykonať vyznačenie spoločnej nehnuteľnosti podľa uvedenej žiadosti odporcu v súlade s § 76 ods. 2 O. s. p. O trovách konania nerozhodol, pretože navrhovatelia nepodali návrh na ich náhradu (§ 151 ods. 1 veta prvá O. s. p.).

Krajský súd na odvolanie odporcu uznesením z 28. decembra 2010 sp. zn. 3 Co 314/2010 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne v súlade s § 219 ods. 2 O. s. p. Uviedol, že správne, výstižné a presvedčivé sú aj dôvody rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukázal. Odvolanie považoval za nedôvodné, lebo z neho nevyplýva skutočnosť, prečo má byť rozhodnutie prvostupňového súdu protiprávne a nie je zdôvodnené ani v súlade s ustanovením § 205 ods. 2 O. s. p.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu (v celom rozsahu) , ako aj uzneseniu súdu prvého stupňa podal dovolanie odporca. Navrhol ich v časti , ktorým bolo nariadené Správe katastra K., pracovisko M. B. nevykonať uvedené vyznačenie tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietal. Namietal odňatie mu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) postupom krajského súdu tým, že vydal nepreskúmateľné rozhodnutie a tým, že ním (ako aj uznesením prvostupňového súdu) došlo k nezákonnému zásahu orgánov súdnej moci do rozhodovacej činnosti správnych orgánov inak, ako na základe zákona a zákonom predvídaným spôsobom. Poukázal na to, že niekým iným, než je účastník

súdneho konania , ktorému je súd oprávnený uložiť povinnosť v rámci nariadenia predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 2 O. s. p. , nemôže byť správny orgán, ktorý v rámci zákonom zverenej právomoci koná a rozhoduje v správnom konaní samostatne a nezávisle. Nie je teda daná právomoc súdu na rozhodovanie o uplatnenom nároku navrhovateľov v časti návrhu, ktorým žiadajú uložiť podľa § 76 ods. 2 O. s. p. povinnosť príslušnej Správe katastra, s ktorou skutočnosťou, ako z odvolacou námietkou, sa odvolací súd vôbec nevysporiadal.

Navrhovatelia navrhli dovolaniu ako nedôvodnému, podanému bez právneho či iného opodstatnenia , nevyhovieť a nariadené predbežné opatrenie ponechať naďalej v platnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.) , skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu o predbežnom opatrení v celom rozsahu t. j. tak proti jeho potvrdzujúcemu výroku o predbežnom opatrení , ktorým bola uložená povinnosť účastníkovi konania (odporcovi) podľa § 76 ods. 1 písm. e/, f/ O. s. p. , ale aj proti výroku, ktorým bola uložená povinnosť Správe katastra K. , pracovisko M. B. podľa § 76 ods. 2 O. s. p.

Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., tieto ustanovenia ale neplatia, ak ide (o. i.) o uznesenie o predbežnom opatrení (pozri § 239 ods. 3 O. s. p.). Dovolanie odporcu smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, preto dovolanie proti nemu je v zmysle § 239 ods. 3 neprípustné.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež povinnosť dovolacieho súdu skúmať vždy, či v konaní nedošlo k procesnej vade konania spôsobujúcej zmätočnosť (§ 242 ods. 1 O. s. p.) , zaoberal sa dovolací súd aj otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku či uzneseniu) odvolacieho súdu , ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/

účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený , d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom , g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O. s. p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O. s. p. , možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým nie je dovolanie v zmysle § 239 O. s. p. prípustné. Právne relevantné nie je však samo tvrdenie dovolateľa o takejto vade, ale iba zistenie, že v konaní k takejto vade skutočne došlo.

Z obsahu dovolania vyplýva, že odporca namieta odňatie mu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) odvolacím súdom spočívajúcim v nepreskúmateľnosti odôvodnenia jeho rozhodnutia a vadu konania vyplývajúcu z § 237 písm. a/ O. s. p. t. j. že súdy pri nariadení predbežného opatrenia, ktorým bola uložená povinnosť príslušnej Správe katastra , rozhodli vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv , priznaných mu právnou úpravou za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je však konštantnou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky súdu považovaná za dôsledok a vonkajší prejav tzv. inej procesnej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., teda nie vady konania v zmysle § 237 O. s. p. (pozri R 111/1998). Takáto procesná vada by teda mohla byť relevantným dovolacím dôvodom (ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci), sama osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 76 ods. 4 O. s. p., podľa ktorého ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia , súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Treba ale súhlasiť s tvrdením odporcu, že súdy nižších stupňov nariadením predbežného opatrenia, ktorým uložili povinnosť Správe katastra K. , pracovisko M. B.,

rozhodli vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov . Teda ich rozhodnutia v tomto výroku, sú postihnuté vadou konania v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p.

V súlade s § 76 ods. 2 O. s. p. , podľa ktorého predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi konania len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať, niekým iným (než je účastník konania) , nemôže byť správny orgán , ktorý v rámci zákonom zverenej mu právomoci (zákon č. 162/ 1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v platnom znení) koná a rozhoduje v správnom konaní samostatne a nezávisle (správy katastra sú miestnymi orgánmi štátnej správy v územnom obvode okresu, ktoré na úseku katastra rozhodujú v katastrálnom konaní t. j. konaní o povolení vkladu, konaní o oprave chyby v katastrálnom operáte, konaní o prešetrovaní zmien údajov katastra, konaní o obnove katastrálneho operátu a konaní o zmene hranice katastrálneho územia, vydávajú verejné listiny, ktoré potvrdzujú práva k nehnuteľnostiam a vykonávajú ďalšie činnosti podľa ustanovenia § 18 uvedeného zákona).

Súdy v rámci výkonu správneho súdnictva (piata časť O. s. p. Správne súdnictvo) preskúmavajú (na základe žalôb alebo opravných prostriedkov) zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O. s. p.). Aplikácia druhej časti O. s. p. , vrátane ustanovení o predbežných opatreniach, je pritom v správnom súdnictve vylúčená (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 250v ods.. 8 O. s. p.). Teda v konaní podľa piatej časti O. s. p. (Správne súdnictvo) nemožno predbežné opatrenie nariadiť.

Vychádzajúc z uvedeného možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania proti uzneseniu krajského súdu vo výroku o predbežnom opatrení, ktorým bola nariadená povinnosť účastníkovi konania (odporcovi) nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p. , ani z ustanovenia § 237 O. s. p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. (ako také, ktoré smeruje proti výroku rozhodnutia, proti ktorému nie je prípustné), odmietol. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania , nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím v tomto výroku odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Uznesenie krajského súdu vo výroku , ktorým bola nariadená vyššie uvedená povinnosť správe katastra , postihnuté vadou konania v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p.

(a rovnakou vadou postihnuté uznesenie okresného súdu v tomto výroku) dovolací súd zrušil a konanie v tejto časti zastavil (§ 243b ods. 3 O. s. p. v spojení s § 104 ods. 1 O. s. p.).

Navrhovateľom, ktorí mali v dovolacom konaní úspech, Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal náhradu trov dovolacieho konania , pretože nepodali návrh na náhradu trov tohto konania (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. augusta 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta